

Protokoll Samråd hälsa, vård och omsorg

Dnr: HSN 50:1-2024

Datum och tid: 20240315 Kl. 9.00 – 15.00

Plats: Teams

Ärenden: 1-14

Närvarolista sist i dokumentet

1. Godkännande av föredragningslista

Föredragningslistan godkändes.

2. Föregående protokoll

Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

3. Nytt år i samverkan

Informationsärende

Föredragande: Katarina Lindahl och Britta Edström

-Tillbakablick på 2023 i samverkan och information om överenskommelsen God och nära vård 2024. En uppföljning av den regionala samverkansstrukturen gjordes under 2023. Uppföljningen visar att samverkan har utvecklats i positiv riktning, med bättre tillit, relationer och samtalsklimat. Fler frågor kommer till avslut, med västerbottningens hälsa som huvudfokus. Färdplan Nära vård 2030 i Västerbotten har fastställts av alla huvudmän, liksom länsgemensam hjälpmedelsstrategi. Utvecklingen har fortsatt av arbetet med nytänkande styrning för den nära vården och ramverk för uppföljning.

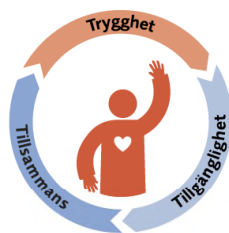
Överenskommelse God och Nära vård 2024: Personcentrerad vård är i fokus, där vården utformas utifrån patientens individuella behov och förutsättningar. Samarbete och samverkan mellan regioner och kommuner är centralt, med primärvården som nav. Fast läkarkontakt och vårdkontinuitet är prioriterade områden, där kontinuitet och patientupplevd sammanhängande vård betonas. Begreppet patientkontrakt ersätts med dokumenterad överenskommelse. För att säkerställa en sammanhängande primärvård behöver huvudmännen ha en gemensam struktur för planering och utveckling av primärvården.

4. Insatser för barn och unga

Informationsärende

Föredragande: Jessika Nyström, central processledare Hälsa, Lärande Trygghet (HLT)

HLT utgör en gemensam Första linje för barn och unga 0-16 år (0-18 år i några kommuner) mellan hälso- och sjukvården, förskolan/skolan och socialtjänsten i Västerbotten. Målen för HLT är tidig upptäckt, ett lätt tillgängligt stöd, samordnade insatser och delaktiga barn och föräldrar.

Söktrycket på insatser för ohälsa bland barn och unga ökar och under 2023 aktualiserades det högsta antalet barn någonsin inom HLT. Flest barn aktualiserades i åldersgruppen 0-5 år och andelen pojkar är större än andelen flickor. Några saker som är välfungerande är engagerat teamarbete med gott samtalsklimat och att HLT underlättar att hitta lösningar tillsammans. En sak som behöver förbättras att barn behöver bli uppmärksammade tidigt i ännu högre utsträckning. Responsen från föräldrar och barn som besvarat uppföljningsenkäten är till övervägande del positiva. Under 2024 planeras fortsatt implementering i Skellefteå, och för att Norrlandskliniken i Umeå ska inkluderas. Det pågår även forskning; Barn som kompetenta deltagare i beslut som påverkar deras liv. En utmaning är att nya samverkansformer växer fram och det är viktigt att undvika parallella strukturer.

Information gavs om Kontaktcenter Barn och unga psykisk ohälsa som är en ingång till vården via ett telefoncenter. Antalet remisser och samtal till kontaktcentret har ökat från föregående år, liksom antalet medicinska bedömningar. Olika digitala föräldragrupper erbjuds, vilket har fått stor spridning och positiva utvärderingar. På BUP ökar antalet patienter och antalet besök. Därav har frågan om vård på två nivåer aktualiserats. Förslaget som tagits fram går ut på att barn i Västerbotten ska kunna få behandling från två vårdnivåer samtidigt om det bedöms vara det bästa för barnet. Vård för barn och unga med psykisk ohälsa i Västerbotten ska ske stegvis. En digital mottagning för barn och unga i Västerbotten som erbjuder insatser oavsett vårdnivå ska upprättas. En utredning gällande behov av organisationsförändring för att möjliggöra en sammanhållen och jämlik vård för barn med psykisk ohälsa i Västerbotten ska genomföras.

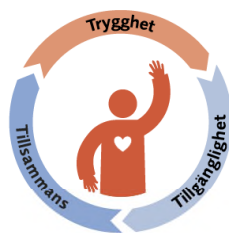
Frågan ställdes på mötet vad är det i vårt samhälle som gör att den psykiska ohälsan skjuter i höjden. Orsakerna kan vara många, men ofta kan tecken ses väldigt tidigt i ett barns liv, och för att kunna vända utvecklingen måste insatser komma mycket tidigare, tillsammans och i högre grad främjande och förebyggande. Fokus behöver skifta från specialistnivån till den tidiga nivån och tidiga insatser.

5. Hantering gällande vaccinationsfrågor i kommunerna

Beslutsärende

Föredragande: Isabell Zembrén områdeschef närsjukvård Södra Lappland, Katarzyna Wikström socialchef Skellefteå kommun, Dan Thorn vaccinsamordnare Region Västerbotten, Åsa Bygdeson, MAS Skellefteå kommun

Bakgrund och nuläge: Vaccination mot covid-19 inom Västerbotten gällande individer inom SÄBO, hemsjukvård, hemtjänst och LSS har tidigare reglerats genom ett avtal mellan region Västerbotten och länets kommuner. De statsbidrag som utgått för vaccinationer mot covid har upphört då covid inte längre klassas som en allmänfarlig sjukdom. Mot bakgrund av detta har regionfullmäktige fastställt att ingen ersättning ska utgå till kommunerna för vaccination mot covid-19 under 2024. Regionen framhåller att vaccinationer för målgruppen ingår i kommunernas ordinarie uppdrag. Kommunerna delar inte den uppfattningen utan framhåller att regionen har huvudansvaret för vaccinationer. Ansvarsfördelningen har inte kunnat redas ut inför årets vaccinationer. Frågan har lyfts på Kommuncheffsforum och i Delegationen för Social hälsa och välfärd, samt i ett dialogmöte med företrädare för Region Västerbotten och några av kommunerna. Vid det sistnämnda mötet

påpekades att ingen dialog förts med kommunerna innan Regionens beslut och att den inte heller har behandlats i den regionala samverkansstrukturen. Delegationen för social välfärd och hälsa har fattat beslut att lyfta frågan vidare till Samråd hälsa, vård och omsorg.

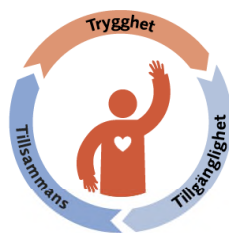
Det behövs ett gemensamt utvecklingsarbete för en långsiktig lösning gällande vaccinationsfrågan, vilket är lyft i Länsamverkansgruppen. Inför Samråd hälsa, vård och omsorgs möte har kommunerna framfört ett förslag för att lösa frågan på kort sikt för 2024. Förslaget innebär att kommunerna ansvarar för årets vaccinationer mot covid-19 för målgruppen utan ersättning och i gengäld får tillgång till vårdhygienisk kompetens från Regionen under 2024 med samma kostnad som 2023. En grov uppskattning gör gällande att summan av dessa tjänster är någorlunda likvärdig. Regionen ställer sig inte bakom förslaget och anser att frågan behöver ytterligare beredning.

Frågan diskuterades på Samråd hälsa, vård och omsorgs möte. Region Västerbotten hävdade att det är praxis att kommunerna sköter vaccinationerna för målgrupperna ovan. Frågan om avtal med vårdhygien hanteras redan i Länsamverkansgruppen och behöver, enligt Regionen, hållas skild från vaccinationsfrågan. Länsamverkansgruppen har initierat ett utvecklingsarbete med översyn av gemensamma avtal och överenskommelser, där vaccinationsfrågan ingår, vilket Samråd hälsa, vård och omsorg ställde sig positiva till. Synpunkten lyftes att det är viktigt att beakta frågan både ur vaccinationssynpunkt och ur patientsynpunkt. Den insats som är planerad i vår är för den sköraste gruppen i samhället. Höstens vaccinationstäckning för målgruppen var näst bäst i landet. Riskerna med en sämre vaccinationstäckning är stora, både för fler insjuknanden och högre dödlighet.

Diskussion fördes om vårdens utveckling och vad avtalet om övertagande av hälso- och sjukvård i ordinärt boende omfattar. Avtalet anger inte i detalj arbetsuppgifter. Intentionen i Nära vård är att mer vård utförs närmare dem vi är till för. Den förflyttningen gör att överenskommelser och avtal behöver ses över och eventuellt revideras.

Kritik framfördes mot hanteringen av ärendet och att Regionen fattat beslut utan föregående dialog med kommunerna. Det framfördes även kritik i på vilket sätt frågan lyfts in i Samråd hälsa, vård och omsorg och att kommunernas förslag inte har beretts enligt med den överenskomna ärendegången i den regionala samverkansöverenskommelsen.

Samråd hälsa, vård och omsorg kunde inte nå enighet i diskussionen. Ordförande beslutade att genomföra en omröstning gällande kommunernas förslag. Reservationer framfördes mot röstningsförfarandet, bland annat av vice ordförande, med hänvisning till att beslut ska ske i konsensus och att Samråd hälsa, vård och omsorg inte har mandat att fatta beslut för annan huvudman. Omröstningen genomfördes trots reservationerna.

Röstningen utföll enligt nedan:

Bifall

Carin Nilsson (s) Umeå kommun, ordförande
Daniel Jaede (kd), Vindelns kommun
Eva Stuge (m) Lycksele kommun
Matz Jonsson (s) Sorsele kommun
Iosif Karambotis (s) Skellefteå kommun
Kerstin Sjöström (c) Nordmalings kommun
Gunnel Jonsson (s) Åsele kommun, ersättare

Avslag

Magnus Eriksson (s) Norsjö kommun. Reservation: Jag anser att samrådet inte har mandat att besluta i frågor som de inte råder samsyn kring. Samrådet kan inte överta beslutsrätten från respektive kommun eller regionen.
Gunilla Forsberg (kd) Bjurholms kommun
Anna-Lena Danielsson (s) Region Västerbotten, vice ordförande
Margaretha Löfgren (v) Region Västerbotten, ersättare
Håkan Andersson (c) Region Västerbotten

Protokollsanteckning ärende 5 Hantering gällande vaccinationsfrågor i kommunerna

Undertecknade vill skicka med följande protokollsanteckning till ärendet:

Ärendeberedning:

Samråd hälsa, vård och omsorg är ett samverkansorgan mellan Västerbottens 15 kommuner och Region Västerbotten.

Enligt den gemensamma överenskommelsen och de schematiska bilderna över regional samverkansstruktur för tjänstepersoner liksom struktur för politik är det klart att samtliga ärenden som bereds ska gå via Länsamverkansgruppen till Samråd Hälsa, vård och omsorg.

Enligt protokoll från Länsamverkansgruppen var detta ärende under beredning. Ärendet kom ej upp till Samråd Hälsa, vård och omsorg som ett ärende berett i Länsamverkansgruppen.

Det kom upp utifrån en helt annan tjänstemannaberedning som på eget initiativ berett ärendet och inte gått via Länsamverkansgruppen.

Beslutsgång:

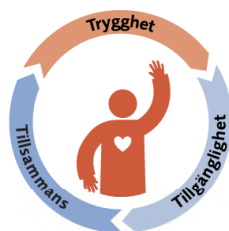
Samrådet för Hälsa, vård och omsorg är ett konsensusråd och ärenden som ej går att tas i enighet avslås eller återgår till ytterligare beredning i Länsamverkansgruppen.

Att under ett Samråd ställa beslut under proposition är inte möjligt då det är ett samråd och inte ett beslutande organ. I ett Samråd behöver man vara ense om inriktningsbeslut innan det tas vidare till varje enskild uppdragsgivare för beslut i sina respektive nämnder eller fullmäktige.

Anna-Lena Danielsson, Region Västerbotten

Håkan Andersson, Region Västerbotten

Margaretha Löfgren, Region Västerbotten

Avstod att rösta

Bo-Anders Johansson (s) Storumans kommun
Veronica Kerr (kd) Umeå kommun
Mona Andersson (s) Robertsfors kommun
Ing-Marie Lindqvist (c) Vännäs kommun, ersättare

Frånvarande

- Annika Wibrell (s) Vilhelmina kommun
- Göran Gunnarsson (l) Dorotea kommun
- Hanna Lundin-Jernberg (l) Umeå kommun
- Anna-Stina Bergström (v) Malå kommun, ersättare
- Carina Kostet (l) Malå kommun
- Eva Arvidsson (v) Region Västerbotten
- Henric Jakobsson (s) Vännäs kommun
- Ulla Norrman (s) Åsele kommun
- Fredrik Stenberg (s) Skellefteå kommun

6. Aktuellt i samverkan

Informationsärende

Föredragande: Isabell Zembrén, ordförande Länssamverkansgruppen

Information gavs från Länssamverkansgruppens möte med en nulägesuppdatering om de uppdrag som samrådet givit till Länssamverkansgruppen, en summering av arbetet med utveckling av den regionala samverkan och information om extra systemledningsmöte 3 maj.

7. Utveckla samspelet mellan sjukhusvården och primärvården

Informationsärende

Föredragande: Erika From, samordnare Nära vård i modellområde södra Lappland

Samråd hälsa, vård och omsorg beslutade att bordlägga ärendet till kommande möte.

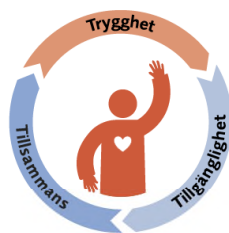
8. Ledningsseminarium 31 maj

Beslutsärende

Föredragande: Katarina Lindahl och Britta Edström

Presentation av det planerade upplägget för Ledningsseminariet som i år hålls fredag den 31 maj på Ansia i Lycksele. Inbjudna är samverkansgrupperingarna, utbildningsrepresentanter, brukar/patientföreträdare. Färdplanens strategier är den röda tråden genom dagen och programmet blir en blandning av föreläsningar, dialog och exempel från Västerbotten. Program med anmälningslänk kommer att skickas ut.

Samråd hälsa, vård och omsorg beslutade att godkänna planeringen för ledningsseminariet.

9. Ärenden till Länsamverkansgruppen

10. Övriga frågor

Frågan om att anordna en Nära-vård dag i Västerbotten lyftes, med positiv respons.

11. Genomgång och sammanfattning av beslut

12. Nästa möte

Samråd hälsa, vård och omsorg + Systemledning fredag den 3 maj

Ledningsseminarium fredag den 31 maj

Systemledning tillsammans med Länsamverkansgruppen

13. Nyttänkande styrning för den nära vården

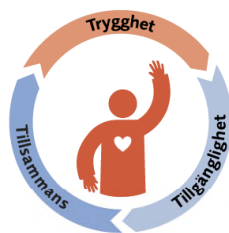
Föredragande: Dag Norén Governo, Gaby Bisping socialchef Dorotea kommun, Isabell Zemrén områdeschef närsjukvård Södra Lappland, Gunnar Lindström, Region Västerbotten.

I Dorotea har det under flera år funnits planer på en ny vårdbyggnad där kommun och region samarbetar under samma tak. Den nya modellen ska utgå från behov och utifrån dessa designas vård- och omsorgslösningar, vilket kräver en ny utformning av vårduppdrag och styrningsmodeller. Den lokala styrgruppen i Dorotea ska ha mandat att leda och styra pilotprojektet baserat på lokala förutsättningar och sammanhang med processledare som stöd. Följeutvärdering och införandestöd bör användas för att effektivisera utvecklingsarbetet med fokus på lärande. Säkerställ att den övergripande systemledningen är informerad och involverad i processen, med beredskap för översyn och förändring av styrmodeller. Genom dessa åtgärder kan Dorotea skapa en mer samordnad och effektiv vård- och omsorgsstruktur för sina invånare. Finansiering av exempelvis processtöd sker inom ramen för modellområde Södra Lappland.

Personcentrerad vård har potential att förbättra hälso- och sjukvård samt omsorg för personer med komplexa behov. Det är möjligt att uppnå detta till 10–15% av dagens kostnader samtidigt som kvaliteten i omhändertagandet ökar. Det finns två tydliga systembrister: Omfattande ansvars- och insatsuppdelning saknar tillräcklig samordning och det ”transaktionssystem” som kommer med insatsuppdelningen medför arbete och osäkerheter. Nära vård är en omställning från insatseffektivitet till systemeffektivitet.

Beräkningar från Södra Älvsborgs närsjukvårdsteam visar att utöver ökad vårdkvalitet för kommunen, minskar vårdkonsumtionen radikalt för både regionens och kommunens verksamheter (60–80 %). Vårdlösningar genom stabil samverkan ger patienter och närstående betydligt bättre vård och omsorg. Dessutom gynnas båda huvudmännen av att arbeta på detta sätt. För att effektivt implementera nära vård föreslås fem viktiga strategier:

- Etablera och upprätthålla en gemensam behovsbild för målgruppen/målgrupperna.
- Utveckla och vårda den matchande vårdlösningen, som ställer om från insatskultur till samverkanskultur.

- Säkra stabilitet i ledningssystem, både mjuk och hård styrning, med gemensam ledningsgrupp.
- Framtidssäkra samverkansmodellen och säkra mandat och roller.
- Säkra kontinuerligt lärande genom verksamhetsnära följeutvärdering och nya angreppssätt för uppföljning.
- Skapa forum för återkommande förbättringsarbete.
- Nå uthållig stabilitet genom att anpassa styrsystemen. Detta inkluderar anpassning av vårduppdrag över verksamhetsgränser samt ersättningsmodeller som stödjer team före insats.

En nulägesuppdatering från Umeå med krans visar att pilotprojekten har startats upp, men har behövt pausas på grund av oenigheter i styrmodell och svårigheter med kompetensmatchning med exempelvis hemsjukvårdsläkarresurser. I Umeåpiloten har tidigare framkommit att det är utmanande att definiera gemensamma mål. För att återfå fokus på de gemensamma målen behöver man backa och skapa goda förutsättningar för att hitta rätt riktning igen. I Robertsfors genomförs det första testet den 20 mars. Detta görs med hjälp av ett överföringsteam och etablerade kontaktvägar mellan hemsjukvård och specialistvård.

SKR har utvecklat ett ramverk för lärande uppföljning av Nära vård. I Västerbotten är Södra Lappland och piloten i Dorotea ett pilotområde. Ramverket ska fungera som ett komplement till den traditionella uppföljningen. I takt med att primärvården i kommuner och regioner tillsammans med specialistvården ställer om förhållningssätt och arbetssätt för att erbjuda en mer personcentrerad, samordnad, proaktiv och hälsofrämjande hälso- och sjukvård och omsorg behöver även uppföljningen anpassas. Lärande om hur kommuner och regioner tillsammans lyckas erbjuda en nära vård, och vilken skillnad det innebär för patienter, brukare och närstående, behöver ske gemensamt över verksamhets- och organisationsgränser.

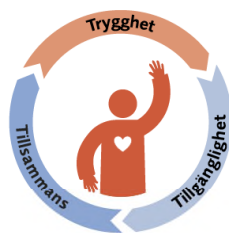
Dagens uppföljning har starkt fokus på att få fram uppgifter för att kontrollera och reagera. Det är viktigt, men behöver kompletteras med uppföljning som ger underlag för gemensamt lärande och att snabbt kunna mobilisera och agera tillsammans. Uppföljningssystem behövs för att följa upp effekten för patienten/brukaren och för att mäta samverkans- och utvecklingsprocesser. Ramverket inhämtar uppgifter från olika källor, inklusive journal/registerdata, enkätuppgifter och granskningsfrågor.

Omställningen till nära vård behöver avspeglas i uppföljningen

Kännetecken för dagens uppföljning		Kännetecken för en förnyad uppföljning
Resultatmätt	→	Synliggör samband mellan arbetssätt och resultat
Produktionsperspektiv	→	Patient-/brukarperspektiv
Rapportering	→	Aktivt lärande
Kontroll av effekter	→	Möjliggöra dialog och utveckling

14. Mötet för systemledningen avslutas
Protokollförs i Samråd hälsa, vård och omsorgs protokoll.

Närvarande Samråd hälsa, vård och omsorg

Carin Nilsson (s) Umeå kommun, ordförande (frånvarande eftermiddag)
Anna-Lena Danielsson (s) Region Västerbotten, vice ordförande
Bo-Anders Johansson (s) Storumans kommun
Daniel Jaede (kd), Vindelns kommun
Margaretha Löfgren (v) Region Västerbotten, ersättare
Eva Stuge (m) Lycksele kommun
Gunilla Forsberg (kd) Bjurholms kommun
Veronica Kerr (kd) Umeå kommun, ersättare
Håkan Andersson (c) Region Västerbotten
Matz Jonsson (s) Sorsele kommun
Iosif Karambotis (s) Skellefteå kommun
Kerstin Sjöström (c) Nordmalings kommun
Magnus Eriksson (s) Norsjö kommun
Mona Andersson (s) Robertsfors kommun
Gunnel Jonsson (s) Åsele kommun, ersättare
Ing-Marie Lindqvist (c) Vännäs ersättare

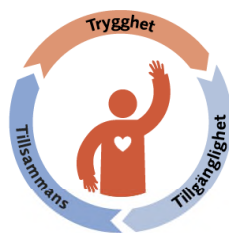
Isabell Zembrén adjungerad från Länssamverkansgruppen

Frånvarande

Annika Wibrell (s) Vilhelmina kommun
Göran Gunnarsson (l) Dorotea kommun
Hanna Lundin-Jernberg (l) Umeå kommun
Anna-Stina Bergström (v) Malå kommun, ersättare
Carina Kostet (l) Malå kommun
Eva Arvidsson (v) Region Västerbotten
Henric Jakobsson (s) Vännäs kommun
Ulla Norrman (s) Åsele kommun
Fredrik Stenberg (s) Skellefteå kommun

Närvarande Länssamverkansgruppen (13-15)

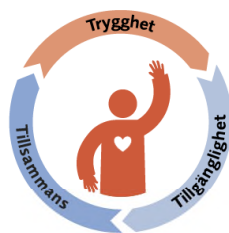
Isabell Zembrén, Region Västerbotten
Gaby Bisping, Dorotea kommun
Pernilla Ahlström, Lycksele kommun
John Olsson, Malå kommun
Andreas Witt, Nordmalings kommun
Hanna Mattsson, Norsjö kommun
Jhonas Nilsson, Robertsfors kommun
Katarzyna Wikström, Skellefteå kommun
Ana-Maria Deliv, Skellefteå kommun
Sara Johansson, Sorsele kommun
Helena Steen, Storumans kommun
Karolina Lundqvist, Umeå kommun

Jenny Örnberg, Vilhelmina kommun
Jim Lindberg, Vindelns kommun
Ulrica Westerlund, Vännäs kommun
Eva-Lena Johansson, Åsele kommun
Ida Lestander, Region Västerbotten
Anna-Maria Stenlund, Region Västerbotten
Camilla Andersson, Region Västerbotten
Christer Wilhelmsson, Region Västerbotten
David Isaksson, ordf. Beredning barn/unga
Carolina Forsell, ordf. Hjälpmedelsrådet
Gabriella Skantz Eikelboom, ordf. Beredning vuxna/äldre

Frånvarande

Pernilla Henriksson, Umeå kommun
Ingela Pettersson, Bjurholms kommun
Adjungerade: Monica Wahlström, FoU Socialtjänst
Gunilla Larsson, Region Västerbotten

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Katarina Lindahl
TITEL, ORGANISATION: sekreterare, Samråd hälsa, vård och omsorg
TID: 2024-03-26 12:52:33 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: E-post (katarina.a.lindahl@regionvasterbotten.se)
IDENTIFIKATIONS-ID: 5416ca2540dc47eba8dbc9447777a714

NAMN: Anna-Lena Danielsson
TITEL, ORGANISATION: justerare, Samråd hälsa, vård och omsorg
TID: 2024-03-26 12:53:32 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: E-post (annalena.danielsson@regionvasterbotten.se)
IDENTIFIKATIONS-ID: d9ce39ab3ac74f8690e5493c9c6c2499

NAMN: Carin Nilsson
TITEL, ORGANISATION: ordförande, Samråd hälsa, vård och omsorg
TID: 2024-03-27 09:37:21 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: E-post (carin.nilsson@umea.se)
IDENTIFIKATIONS-ID: ff3603d392fe461eb50be785d137ccf6

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-03-27 09:37:26 +01:00
Ref: 121438SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)